

Svar på skriftligt spørsmål SSS 215/2017 rd

Svar på skriftligt spørsmål om preventivmedelstjänster inom social- och hälsovårdsreformen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørsmål SS 215/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna Sarkkinen/vänst.:

Hur ämnar man ordna preventivmedelstjänster inom social- och hälsovårdsreformen?

Som svar på detta spørsmål anför jag följande:

Ordnandet av preventivmedelstjänster varierar mellan kommunerna. År 2008 fanns det en separat preventivmedelsrådgivning i en fjärdedel av hälsocentralerna. Den separata preventivmedelsrådgivningen var det vanligaste sättet att ordna tjänster i kommuner med över 50 000 invånare. I mindre kommuner ordnades tjänsten i anslutning till övrig rådgivningsverksamhet inom antingen moderskaps- och preventivrådgivning (45 %) eller moderskaps-, preventivmedels- och barnrådgivning (21 %). I största delen av kommunerna fick unga preventivmedelstjänsterna via skol- och studerandehälsovården. Enligt en färsk utredning (THL 2016) av Institutet för hälsa och välfärd har mängden avgiftsfria preventivmedel i kommunerna ökat.

Preventivmedelsrådgivning och annan rådgivning om sexuell hälsa hör enligt statsrådets förordning 338/2011 till moderskaps- och barnrådgivningen samt skol- och studerandehälsovården. Studerandehälsovården innehåller även övriga tjänster för främjande av sexuell hälsa. I 13 § i hälso- och sjukvårdslagen föreskrivs om kommunens skyldighet att se till att de som bor i kommunen har tillgång till preventivmedelsrådgivning och annan service som främjar den sexuella och reproduktiva hälsan.

I samband med social- och hälsovårdsreformen har man möjlighet och för avsikt att stärka preventivmedelsrådgivningstjänsterna och bästa praxis. De ansvariga instanserna och aktörerna i landskapen kan inom ramen för de nya strukturerna förbättra arbetsfördelningen, samordningen och samarbetet mellan preventivmedelstjänsterna som gäller den sexuella och reproduktiva hälsan samt harmonisera verksamhetspraxis i regionen. Ansvar för ordnande av social- och hälsovårdstjänsterna, inklusive preventivmedels- och annan sexualrådgivning bärs i framtiden i av landskapet.

När förslagen till lag om ordnade och social- och hälsovården och valfrihetslagen godkänns i riksdagen och landskapen har kommit igång med sin verksamhet, är det även möjligt att närmare planera hur preventivmedels- och sexualrådgivningsverksamheten ska genomföras. Ur landskapens perspektiv är preventivmedelstjänster verkningsfull verksamhet, eftersom man genom dem kan förebygga icke-önskade graviditeter samt könssjukdomar. Främjandet av den

Svar på skriftligt spörsmål SSS 215/2017 rd

sexuella och reproduktiva hälsan är även en del av främjande av hälsa och välfärd, som hör till såväl landskapens som kommunernas uppgifter.

Tjänster för främjande av den sexuella och reproduktiva hälsan kommer således även i framtiden att ordnas vid preventivmedelsrådgivningar, mottagningar, moderskaps- och barnrådgivningar samt inom skol- och studerandevården.

Åtgärdsprogrammet för sexuell och reproduktiv hälsa 2014–2020 (THL, Handbok 33/2014) ger vägledning för hur arbetsfördelningen och samarbetet genomförs på såväl regional som lokal nivå. Åtgärdsprogrammet innehåller mål och åtgärder för ordnande av preventivmedelstjänster oavsett de befintliga strukturerna. Landskapen har till sitt förfogande även Läkarföreningen Duodecims rekommendation Käypä hoito suositus raskauden ehkäisystä (2015). I den kommande reformen kommer landskapens skyldighet att ordna tjänsterna snarare att förbättra än försämra utvecklingen och samordningen av främjandet av den sexuella och reproduktiva hälsan.

Helsingfors 8.6.2017

Familje- och omsorgsminister Juha Rehula